

Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 685599

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Aan de raad van de gemeente Emmen

team
Toezicht en Handhaving

ons kenmerk	zaaknummer	bijlage	behandeld door	BSN
340365-2025:780828	340365-2025	-	TNH	

datum	telefoon	fax	e-mail
29 oktober 2025	14 0591		gemeente@emmen.nl

onderwerp
Beantwoording motie inzake onderzoek 'uitbreiding boa's'.

Geachte leden van de raad,

Op 26 juni 2025 heeft uw raad een motie aangenomen. Daarin heeft u ons verzocht om de uitbreiding van boa's in dorpen en wijken te onderzoeken op basis van behoefte per dorp en wijk vanuit de afdeling Handhaving. De motie behelst ook het verzoek om geïnformeerd te worden over de uitkomst van dit onderzoek voor de begroting van 2026.

Naar aanleiding van de motie is door het team Toezicht en Handhaving een benchmarkonderzoek gestart naar de benodigde formatie en samenstelling van het boa-team in dorpen en wijken.

Kaders en uitgangspunten van het benchmarkonderzoek

BMC is ingeschakeld om het benchmarkonderzoek uit te voeren. Dit onderzoek richt zich allereerst op de maatschappelijke en bestuurlijke behoefte/ opgave in relatie tot de inzet van wijk-boa's en andere boa's binnen de gemeente Emmen. Vervolgens wordt gekeken naar de huidige formatie en samenstelling van het boa-team. In het bijzonder wordt aandacht besteed aan de wijze waarop het principe van wijk-boa's wordt ingevuld.

Daarna volgt een analyse van de sterke punten, knelpunten en ontwikkelpunten, evenals de risico's die worden voorzien. Ook wordt er een vergelijking gemaakt met de keuzes en ontwikkelingen in twee benchmark gemeenten. Dit zijn de gemeenten Deventer, Almelo en/of Hengelo, die qua inwonertallen vergelijkbaar zijn met Emmen. Tot slot wordt een advies gegeven over de aan te bevelen formatie en samenstelling van het boa-team, met het oog op een effectieve en volwaardige invulling van het principe van wijk-boa's.

De informatieverzameling voor het onderzoek bevindt zich in de afrondende fase. BMC heeft aangegeven medio november het onderzoeksrapport aan te kunnen leveren. De tussenresultaten laten onder meer het volgende zien:

Inrichting van het wijk-boa-principe sinds de zomer van 2025

Sinds de zomer van 2025 geeft de gemeente Emmen volgens vast stramien invulling aan het principe van wijk-boa's. Het grondgebied van de gemeente is daartoe in navolging van de politie (inzet wijkagenten) in zes deelgebieden verdeeld. Per wijk/deelgebied zijn twee vaste wijk-boa's aangewezen. Deze 12 boa's zijn tenminste 4 dagen per week beschikbaar voor de wijk-boa-taken. De wijk-boa's worden voor de ontwikkeling van deze nieuwe werk- en organisatievorm begeleid door operationeel experts ofwel senior-boa's. De wijk-boa's werken via korte lijnen samen met de wijkagenten. Dit loopt onder meer via het gezamenlijke wijkspreekuur.

Aandachtspunten in de verdere ontwikkeling van de werkvorm

Deze werk- en organisatievorm is dus van recente datum en dient zich nog verder te ontwikkelen. Ontwikkel- en aandachtspunten daarbij zijn onder meer: de beschikbaarheid van capaciteit in de avonduren, met name in de zomermaanden; expertise op het vlak van jeugd en jeugdoverlast; de aansluiting van de overlegvormen van respectievelijk wijk-boa's en wijkagenten.

Inzet particuliere beveiliging in Nieuw-Weerdinge en het Stationsgebied

Het extra toezicht in Nieuw-Weerdinge en het Stationsgebied wordt nu grotendeels uitgevoerd door een particuliere beveiligingsorganisatie. Zodat de vaste formatie van het boa-team ingezet kan worden in de wijk en dorpen en voor andere reguliere taken van het team. Voor de financiering van deze extra inzet in Nieuw-Weerdinge en het Stationsgebied zijn in elk geval tot en met eind 2025 incidentele middelen van het Rijk beschikbaar. Voor 2026 is dit nog niet vastgesteld. Het risico bestaat dat het extra toezicht op deze locaties ten koste zal gaan van de wijk-boa's elders dan wel dat de gemeente Emmen zelf geld op tafel moet leggen om het particuliere toezicht te bekostigen.

Vacatures binnen het team en arbeidsmarktkrapte

Een ander risico is gelegen in doorstroming en vacatures binnen het team. Gezien de krapte in de arbeidsmarkt kan de invulling van huidige boa-vacatures enige tijd vergen. Op dit moment zijn er vier boa-vacatures.

Herintroductie surveillancedienst

De effectieve inzet van de wijk-boa's veronderstelt ten slotte ook dat vanuit het boa-team effectief invulling wordt gegeven aan flankerende boa-taken en dat in materiële randvoorwaarden zoals vervoersmiddelen is voorzien. Een flankerende taak die tot begin 2025 werd uitgevoerd was de zogenaamde 'surveillancedienst'. Dit was een specifiek op incidenten, meldingen en hotspots gerichte inzet, met een duidelijk andere focus dan de wijk-boa's dus. Belangrijke aspecten van hun inzet zijn zichtbaarheid en aanspreekbaarheid in de wijken en dorpen, preventief toezicht en samenwerking met andere wijkprofessionals en bewonersorganisaties. De surveillancedienst eindigde om de invoering van het wijk-boa-principe mogelijk te maken. Als we de wijk-boa's volgens de geïntroduceerde werkwijze goed willen inzetten is het aan te bevelen de surveillancedienst opnieuw in te voeren. Deze dienst ontlast wijk-boa's immers van ad hoc-inzet op spoed- en andere meldingen op specifieke locaties.

Parkeertoezicht en fiscale naheffingen

Een andere flankerende taak die nadrukkelijk beperkter invulling krijgt sinds de introductie van de wijk-boa's, betreft parkeertoezicht en de fiscale naheffingen in dat kader. Parkeertoezicht vergt een eigenstandige robuuste inzet die niet goed te combineren is met wijk-boa-taken. De beperkte invulling in de nieuwe situatie heeft – door de afname van de naheffingen – negatieve financiële effecten voor de gemeente.

Vergelijking keuzes en ontwikkelingen benchmark gemeenten

In het onderzoek worden de keuzes en de ontwikkelingen van de gemeente Emmen vergeleken met de keuzes en ontwikkelingen van de gemeenten Deventer, Almelo en/ of Hengelo. De tussenresultaten laten zien dat de gemeente Emmen op dit moment een totaal van 19,5 fte aan boa's heeft. Van dit totaal zijn er 12 wijk-boa's.

Vanuit de VNG is onderzocht wat het gemiddeld aantal boa's in dienst is per aantal inwoners van gemeenten. Uit dit onderzoek blijkt dat gemeenten gemiddeld 1 handhaver per 3500 inwoners in dienst hebben. Als de indicatie van de VNG wordt toegepast op de gemeente Emmen, dan blijkt dat er idealiter 31 boa's in dienst zouden moeten zijn. Aangezien de gemeente Emmen momenteel 19,5 fte aan boa's heeft, blijkt dat de gemeente Emmen in vergelijking met de VNG indicatie minder boa's in dienst heeft. Volgens de indicatie van de VNG zou de gemeente Deventer idealiter ongeveer 30 boa's in dienst moeten hebben. Voor de gemeente Hengelo geeft de norm aan dat er rond de 24 boa's nodig zijn. De gemeente Almelo zou volgens dezelfde norm ongeveer 21 boa's in dienst moeten hebben. Deze cijfers geven een indicatie van het aantal boa's dat de VNG als richtlijn hanteert.

De tussenresultaten laten ook zien dat de opgaven van de gemeente Emmen verschillen van de benchmark gemeenten. Zo wordt de totale boa-capaciteit van de gemeente Emmen -in afwijking tot de benchmark gemeenten- mede bepaald en beïnvloed door de bijzondere inzet in het Stationsgebied en Nieuw-Weerdinge.

Aanbeveling capaciteitsuitbreiding

Het recent geïntroduceerde stramien van wijk-boa's wordt qua opzet en werkvorm door interne en externe partners in hoofdlijn als effectief omschreven. Bij de verdere invulling en uitwerking zijn er vanzelfsprekend aandachts- en ontwikkelpunten. Die hebben met name betrekking op de inzet van wijk-boa's in de avonduren. Daarnaast verdient het aanbeveling om invulling te geven aan de taken surveillancedienst en parkeertoezicht. Dit brengt een capaciteitsuitbreiding van 6 fte integrale boa's (4 voor de surveillancedienst en avondinzet, 2 voor parkeertoezicht) met zich mee. Bij de raming van de kosten van deze uitbreiding moet rekening gehouden met vaste bijkomende kosten waaronder ook voertuigen. Ook moeten we zolang toezeggingen van het Rijk voor 2026 en verder uitblijven rekening houden met kosten voor de inzet van de particuliere beveiligingsorganisatie in Nieuw-Weerdinge en het Stationsgebied.

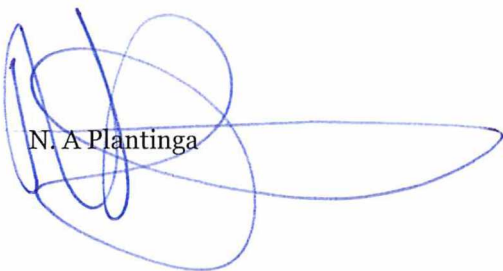
Kostenbeslag

De kosten van deze capaciteitsuitbreiding bedragen €396.843 voor 6 fte integrale boa's. Extra kosten voor voertuigen bedragen plusminus €11.000 per voertuig per jaar. Tot slot wordt de financiële voorziening voor het continueren van inzet van particuliere beveiligingsorganisaties in Nieuw-Weerdinge geraamd op €550.000.

Zodra het onderzoek is afgerond, zullen we u informeren over de uitkomsten en een voorstel doen vanuit het college.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

N. A. Plantinga

H.F. van Oosterhout